

Oriol Ges: “Catalunya hauria de tenir la seva pròpia divisa nacional”

written by Oriol Ges | 27 de setembre de 2016

‘Doneu-me el control de la moneda d’un país i no m’importarà qui en faci les lleis’, digué Mayer Amschel Rothschild. El problema principal és que fins ara hem cregut que un Estat pot ésser independent sense tenir el control de la seva pròpia divisa.

Una moneda artificialment apreciada, una moneda forta, com l’euro, per una economia dèbil, com la catalana, implica elevats nivells d’atur i pèrdues continuades en competitivitat. Si la moneda que actualment utilitzem és una moneda forta, els preus dels productes produïts a casa nostra també seran forts. És precisament aquest encariment generalitzat dels preus dels béns nacionals un dels factors que ens han portat la crisi de demanda que estem vivint. Què faran, aleshores, els ciutadans del nostre país? Veuran que els productes produïts a l’estranger els són més convenients perquè són més barats. Si a Catalunya la gent no compra productes catalans, perquè són –artificialment– més cars del que haurien de ser, les empreses catalanes reduiran llurs facturacions, retallaran personal o fins i tot tancaran. Implícitament, creixerà l’atur.

Catalunya forma part d’un sistema monetari totalment equivocat. La prova la tenim en aquell percentatge que vosaltres esteu pensant que si demà Catalunya surt de l’euro, devaluaríem la nostra moneda.

L’euro és fruit de l’obsessió per crear els Estats Units d’Europa, que trenca una de les lliçons més bàsiques de primer de carrera. Quan un conjunt de països tenen una estructura

econòmica completament diferent no poden pas utilitzar una mateixa divisa, perquè si formen part d'una unió monetària i aquesta entra en crisi hauran de substituir la devaluació de la divisa per una devaluació interna dels països més dèbils, retallant salaris, reduint inversió i despesa pública i augmentant impostos, que és el que ha succeït als PIGS (Portugal, Itàlia, Grècia i Espanya).

L'euro no ha funcionat i caldria tornar a un model on la divisa nacional de cada país reflectís el poder real de la seva economia. **Les dades del creixement econòmic** dels 34 països de l'OCDE al 2014 en són un indicador. Tots els països creixen. Tots, menys vuit. Curiosament, d'aquests vuit que veuen contreta la seva economia, set tenen l'euro. **L'índex de producció industrial**, que mesura l'evolució de l'activitat productiva les indústries extractives, manufactureres i de producció i distribució d'energia elèctrica, aigua i gas, des de l'entrada a la zona euro, ha eixamplat la diferència en més d'un 40% entre els països del nord i els de sud.

Per observar quins països han sigut els més perjudicats per la moneda única cal observar, dins de la **Balança de pagaments** de cada Estat, la balança per compte corrent, que registra els cobraments i pagaments procedents del comerç de béns i serveis. Alemanya va passar de tenir dèficits anuals de 32.000 milions d'euros abans de l'entrada en circulació de l'euro a superàvits que arribaven als 200.000 milions un cop aquest s'introduí, mentre que Itàlia passà de superàvits de 40.000 milions a dèficits de 60.000.

Que Alemanya tingui superàvit implica que el país ha obtingut en les seves operacions exteriors una entrada neta de divises i té capacitat per finançar donant crèdit als altres països. Que els PIGS incorrin en dèficit implica que han patit una sortida neta de divises, és a dir, compren més del que venen, de manera que adquireixen una posició deutora. És aquí on apareix el deute extern i a través de la prima de risc, l'euro amplià les diferències entre el sud i el nord d'Europa

i creà la bombolla del deute sobirà, que desembocà els rescats a la banca alemanya i francesa que disposava de grans quantitats de bons del tresor grec, portuguès, italià i espanyol.

La crisi del deute, tant públic com privat, és un dels signes més clars de l'afebliment estructural de les economies deutores de l'eurozona. Algú ha sentit a parlar dels problemes de la prima de risc polonesa, anglesa o de danesa? Que curiós que els països que no gaudeixen de la meravellosa moneda única no tinguin els problemes dels PIGS?

L'euro és una moneda que a Alemanya li va com anell al dit perquè segons els principis del comerç internacional qualsevol gran exportador sap que a mesura que augmenta la seva exposició internacional –el seu grau d'obertura, que és el pes de les exportacions i importacions sobre el PIB- la demanda de la seva moneda creix –perquè els pagaments i cobraments es fan amb la divisa del propi país- i per tant s'aprecia. I una apreciació de la divisa fa perdre competitivitat a un país perquè augmenta el preu relatiu dels seus béns en relació als dels altres Estats. És a dir, el mercat, per ell sol, imposa una barrera automàtica al continu creixement del sector exterior sempre i quan el Banc Central de torn no manipuli l'oferta monetària intervenint en el mercat de divises.

En canvi, per Alemanya, l'euro és un miracle: exporta béns en quantitats elevadíssimes dins de la pròpia UE però la seva divisa no s'aprecia. L'actual divisa d'Alemanya té un preu semblant al d'un país que NO exporta. Sense l'euro, Alemanya no hauria pogut envair el mercat europeu a través de la seva indústria automobilística, d'electrodomèstics i altres béns de consum durador.

Si l'euro fos un experiment tan i tan bo, com és que cap altra unió econòmica del nostre planeta ha copiat un model similar a la unió monetària europea? Com és que el NAFTA –North American Free Trade Agreement, la Singapore-Philippines Association,

l'ASEAN, l'Association of Southeast Asian Nations, la Unió Africana, etc, no han proposat cap tipus d'unió monetària?

Bàsicament perquè tots els sistemes de fixació del tipus de canvi que hi ha hagut al llarg de la història, des del patró or, passant pel sistema de Bretton Woods fins a l'EMS, han fracassat, i l'euro no en serà pas una excepció.

[Aquest article forma part del *Versus* "Catalunya hauria de mantenir l'euro en cas d'assolir la independència?" Cliqueu per llegir el *Versus* de Gabriel Colomines: "Sortir de l'euro té un cost que no ens podem permetre".](#)